

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra českého jazyka a literatury

Bakalářská práce

PAVEL HROMÁDKA

Interpretace románu P. Giordana Osamělost prvočísel

III. ročník – prezenční studium

Obor: český jazyk – základy technických věd a informačních technologií

Vedoucí práce: Doc. Mgr. Jaroslav Vala, Ph.D.

OLOMOUC 2016

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně a pouze z uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci dne 20. 4. 2016

.....

(podpis)

Děkuji Doc. Mgr. Jaroslavu Valovi, Ph.D., za odborné vedení bakalářské práce,
poskytování rad, trpělivost a ochotu.

Obsah

Úvod	5
1 Život, dílo a kritika Paola Giordana	7
2 Interpretace románu <i>Osamělost prvočísel</i>	9
2.1 Hlavní postavy	10
2.1.1 Mattia	10
2.1.2 Alice	11
2.1.3 Vedlejší postavy	12
2.2 Kompozice	13
2.3 Děj	15
2.4 Hlavní motivy	19
2.4.1 Kritika rodiny	19
2.4.2 Osudovost rozhodnutí.....	20
2.4.3 Osamělost	21
2.4.4 Anorexie	22
2.4.5 Neschopnost komunikace	23
2.4.6 Potlačované emoce a strach jednat	24
3 Román <i>Tělo</i>	25
4 Novela <i>Čerň a stříbro</i>	26
5 Stěžejní motivy a postupy v tvorbě Paola Giordana	27
5.1 Rodina	27
5.2 Rakovina	28
5.3 Životní separace protagonisty.....	29
5.4 Vypravěč.....	29
6 Komparace filmové adaptace a románu <i>Osamělost prvočísel</i>	30
6.1 Rozdíly	30
6.2 Způsob zpracování	32
Závěr.....	34
Seznam použité literatury	35

Úvod

Během svého studia jsem měl nemálo možností setkat se s knihami od světových i domácích autorů. Nutno říci, že povědomí o italské literatuře, zejména pak té moderní, u nás příliš rozšířeno není. Většina lidí v mém okolí, ať už studentů či pracujících, ví o soudobé italské literatuře velice málo. Na středních školách nebývá situace odlišná a italská literatura bývá vedle té anglické, francouzské či americké učiteli často opomíjena.

Cílem této bakalářské práce je především rozbor a interpretace románu *Osamělost Prvočísel* a přiblížení tvorby a analyzování styčných motivů díla současného italského autora Paola Giordana, kterého jsem si pro svou bakalářskou práci zvolil primárně kvůli jeho pojetí současného mladého člověka. To je bezesporu velkým přínosem pro světovou literaturu, jelikož se zabývá následky chyb ve výchově dětí, nahlíží do jejich psychiky a snaží se upozornit na nebezpečí, která s sebou nesou neuvážené činy rodičů. Zejména z tohoto důvodu by téma současné rodiny mělo vstoupit do většího povědomí českých čtenářů. Jelikož jde o současného italského autora, který svou literární dráhu začal v roce 2008, bylo nutné při psaní práce a získávání informací vycházet z vlastních překladů cizojazyčných zdrojů.

Pro komplexní náhled do Giordanovy tvorby a plné pochopení příčin, motivů a stylu psaní, je nutné se nejdříve věnovat osobnosti autora, jeho životu, rodině a profesní kariéře. To nás čeká v první části mé práce. Dále v části věnované autorově prvotině *Osamělost prvočísel*, se budeme zabývat přijetím knihy ze strany čtenáře a literární kritikou. Následně provedeme analýzu postav a stručný nástin děje. To nám poskytne prostor k samotné analýze motivů a kompozice celé knihy.

Za účelem dostatečného poznání tvorby Paola Giordana dále ve stručnosti přiblížíme děj jeho dalších dvou knih, které společně s *Osamělostí prvočísel* tvoří zatím vše, co bylo v České republice od Paola Giordana vydáno. Jedná se o román *Tělo* a novelu *Černá a stříbro*, jejichž tematika ve spojitosti s *Osamělostí prvočísel* tvoří profil Paola Giordana jako autora. Těmto společným aspektům se budeme věnovat v další části práce.

V poslední části práce se dostaneme také k stručné komparaci literární předlohy a filmového zpracování. Zaměřím se zejména na nedostatky filmového zpracování a fakta, která byla modifikována či úplně vynechána.

V závěru práce nalezneme shrnutí týkající se poznatků nabytých při její tvorbě. Čtenář si na základě nich bude moci vytvořit vlastní představu o podobě tvorby Paola Giordana, o tematice jeho knih a také o autorově apelu na soudobou společnost.

1 Život, dílo a kritika Paola Giordana

Paolo Giordano je, jak již bylo zmíněno v úvodu, současný italský spisovatel, který se narodil 1. ledna 1982 v Turíně, kde žil se svými rodiči do roku 2005. V současné době žije sám v okrese San Mauro. Jeho otec Bruno je gynekolog a matka Isis učitelka angličtiny. Má také starší sestru Ceciliu (Ranieri, 2008).

Po střední škole měl Giordano možnost studia v zahraničí. V úvahu bral například Berlín, Londýn či Edinburgh. Nakonec si ale vybral studium částicové fyziky na univerzitě v Turíně, kde získal i stipendium. Zde absolvoval s vyznamenáním s úspěšností sto procent (Tagliabue, 2008).

Mimo jiné je Giordano také absolventem dvouletého kurzu tvůrčího psaní Holden z let 2006-2007, jejímž zakladatelem je v současnosti velmi populární italský spisovatel Alessandro Baricco (Scuolaholden.it, 2016).

Po absolvování již zmíněné Gino Segre v Turíně, kde získal v roce 2010 také doktorát, se Giordano rozhodl setrvat na místě svého dřívějšího studia jako pracovník ve výzkumu (Ranieri, 2008).

Jakožto fyzik a vědec je Giordano určitou raritou v okruhu současné beletrie. Jeho doktorát z teoretické fyziky je velmi patrný například v metaforách jeho děl. Důvodem k pronikání těchto pojmů do Giordanových románů je i fakt, že psaní prvních děl obětoval večery, zatímco práci vědce v oblasti teorie kvarků věnoval ranní a odpolední hodiny. V současnosti se však již plně věnuje psaní svých knih. Občasným příkrášlením jeho tvorby jsou také úvahy a eseje na témata spojená s moderním děním ve společnosti. Rovněž se zabývá tematikou vědy pro časopisy, ovšem již na nižší úrovni než při dřívějším zaměstnání (Einaudi, 2016).

Giordanovi oblíbení spisovatelé jsou například David Foster Wallace, Raymond Carver či Michael Cunningham. Naopak jako své neoblíbené díla uvádí Malého prince a Pinocchia, protože dle vlastních slov „nesnáší děti s poselstvím" (Ranieri, 2008). Paolo Giordano je také velkým milovníkem hudby, zejména pak klasické a jazzové (Ranieri, 2008).

Dílo a kritika

Před prvočísly napsal povídkovou knihu a dvakrát se pokusil o román. Ani jeden tento literární počín však nakonec nebyl vydán. O Osamělosti prvočísel tak můžeme hovořit jako o autorově prvotině (Dobráková, 2016).

Giordano se ve své tvorbě snaží přiblížit modernímu pojetí rodiny a poukázat na aspekty, které život dětí modifikují do podoby často ne příliš zdařilé, společensky nepřijatelné a životně nenaplněné. Jak dále uvidíme, rodina je pro Giordana a jeho dílo stěžejní stejně jako snaha poukázat na vnitřní boj moderního člověka.

Překladatelka díla Paola Giordana do českého jazyka, Alice Flemrová o autorovi velmi výstižně říká:

„Paolo Giordano nepatří k autorům, kteří čtenáře šokují volbou tématu či formálními experimenty. Ve svých románech se zatím pokaždé soustředil na vztahy uvnitř rodiny a vyprávěl o nich jazykem, jenž staví na střídmosti a přesnosti, a stylem, který lze označit za minimalistický. Našel přitom nevtravný způsob, jak čtenáře oslovit pomocí starého dobrého upozornění de tefabula narratur, tedy: řeč je o tobě“ (Bux.cz, 2016).

Po románu *Osamělost prvočísel* vydal Giordano román *Tělo*, ve kterém se snaží poukázat na vnitřní boj člověka na pozadí metaforu války a oddělení protagonistů od normálního života. Kniha také nabírá na autenticitě návštěvami Paola Giordana na afghánské základně když se vydával za novináře. K této lži se dle vlastních slov uchýlil, aby byli vojáci více sdílní (New China TV, 2013).

Zatím nejnovější knihou je novela *Černá a stříbro*, která se vrací k tematice rodiny a řeší přístup okolí k lidem, kteří mají rakovinu. Zde můžeme pozorovat značnou autobiografii Paola Giordana obdobně jako v románu *Tělo*.

Tato díla budeme posléze rozebírat z hlediska společných motivů s *Osamělostí prvočísel* v samostatných kapitolách.

2 Interpretace románu *Osamělost prvočísel*

Román *Osamělost prvočísel* vydal Paolo Giordano v roce 2008 (v originále *La solitudine dei numeri primi*) v Itálii. Giordano knihu psal necelých devět měsíců. Zasluhou překladu Alice Flemrové vyšla kniha v roce 2009 také v České republice v nakladatelství Euromedia-Odeon v edici Světová literatura. V nakladatelství Odeon vyšla kniha ještě jednou v roce 2015. Původní autorem plánovaný název knihy byl *Ve vodě a z vody venku*, redaktor nakladatelství Mondadori, Antonio Franchini, jej přiměl k přejmenování titulu na *Osamělost prvočísel* (Ranieri, 2008).

Osamělost prvočísel se setkala s úspěchem v bezmála 40 zemích světa a byla přeložena do více než 30 jazyků. V Itálii se tento román stal okamžitě bestsellerem a během několika měsíců se prodalo více než milion kusů. Paolo Giordano byl také odměněn nejprestižnější italskou literární cenou Premio Strega, která je každoročně udělována za nejlepší prozaické dílo. Počátky tohoto literárního ocenění sahají až do roku 1947. Z dalších držitelů lze jmenovat například Umberta Eca či Alberta Moravii a další (Premiostrega.it, 2016).

Paolo Giordano se však může pyšnit získáním tohoto ocenění jakožto jeho nejmladší držitel ve svých 26 letech. Po úspěchu první knihy se rozhodl skončit se svým dosavadním životním směrem a naplno se věnovat literatuře a psaní (Dobrákovová, 2016).

Kritika

V Itálii byla *Osamělost prvočísel* přijata s otevřenou náručí. Problematika cizího neštěstí a vnitřních bojů spojených s dospíváním čtenáře zaujala.

Italský list *Il Giornale* píše o Giordanově debutu, že „začíná s dokonalou knihou, postavenou s moudrostí zkušeného vypravěče. Není v ní nic nuceného, nic nacvičeného. Je to, jako by ta slova přirozeně proudila z pera tohoto autora" (Einaudi, 2016).

O autorově vypravěčském přístupu píše britský list *The Guardian*: „Bylo by snadné spadnout do melodramatu a produkovat šťastný konec, ale Giordano zůstává chladný jako jeho postavy, a nabízí pouze nedorozumění a nevyužité příležitosti..." (Einaudi, 2016).

Mezi české ohlasy patří poté recenze Věry Křížkové Hlubiny osamělosti, ve které se autorka věnuje atmosféře knihy a autorově přístupu k hrdinům: „Celkově ponurá nálada knihy a závěr nevyznačující se oním happy endem „a žili spolu šťastně až do smrti“ mohou vést k závěru, že nám Giordano servíruje pesimistické poselství o strastech dnešních lidí. Při bližším pohledu však zjistíme, že opouští své hrdiny ve chvíli, kdy nacházejí svůj vnitřní smír a klid, ujasňují si vzájemný vztah, vyrovnávají se s traumatem z dětských let a uvědomují si, co vlastně od života očekávají. Není to mnoho, ale není to zase ani tak málo“ (Křížová, 2009).

2.1 Hlavní postavy

Obsahem kapitoly bude charakteristika hlavních postav a některých postav vedlejších, jejichž role v románu do značné míry ovlivňují jak děj, tak povahu, postoje, rozhodování a chování protagonistů.

2.1.1 Mattia

Mattia je hoch stejně starý jako Alice, který má sestru Michelu, dvojče, které je od narození postižené. On je jakýmsi vzorem ideálního dítěte. Narodil od sestry je Mattia výjimečně inteligentní a rád se učí. Kvůli sestře však nemá ve škole mnoho kamarádů.

Zlom v jeho povaze nastává při zmizení sestry Michely. Tato událost má za následek rozvinutí pasivní formy Aspergerova syndromu, mezi jehož příznaky patří mimo jiné také nezáměr o druhé, nenavazování kontaktů a samotářství, neobratné sociální chování a další (Attwood, 2012).

Další následek události s Michelou je Mattiovo sebepoškozování, které se projevuje řezáním do oblasti paží - tzv. cutting¹. Učení se pro něj stává možností útěku od reality. Zejména matematice a fyzice dává prostor ve svých úvahách, které autor často dohání do extrémů metaforami týkajícími se matematických a fyzikálních zákonů a pravidel.

¹ wrist-cutting - Syndrom pořezávaného zápěstí; dominuje zde pořezávání, hlavně zápěstí a předloktí. Nejde o vědomý suicidální projev. (KRIEGELOVÁ, Marie. *Záměrné sebepoškozování v dětství a adolescenci*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-2333-4.)

„*Mattia si pomyslel, že pokud je vztah mezi frekvencí jejich dechů iracionální číslo, pak neexistuje žádný způsob, jak je spojit a najít nějakou pravidelnost*“ (Giordano, 2009, s. 198).

V postavě Mattii můžeme také vidět autobiografii, které spočívá zejména v zálibě v číslech, matematice a fyzice. Autobiografii můžeme spatřit i v povolání. Mattia je vědec pracující téměř výhradně sám s občasnou konzultací s kolegou. Giordano právě takovým vědcem dříve byl. V osamělém povolání však pokračuje nadále jako spisovatel. O časté autobiografii spojené jak se svým životem, tak s životem lidí v Giordanově okolí hovoří takto: „*V mých knihách jsou to většinou postavy, atmosféra a místa, co je autentické. Skoro nikdy nejde o příběh*“ (Zavřelová, 2016).

2.1.2 Alice

Dívka, která pro své tělesné postižení získané v mládí vlastní nerozvážeností nedokáže navázat plnohodnotný a přátelský vztah se svými vrstevníky. Alice na rozdíl od Mattii kamarádky chce a snaží se kamarádství vybudovat. O tom ostatně vypovídá i příhoda se sněžením bonbonu, který spolužačka Viola otřela o podlahu. Její touha být součástí kolektivu jde ruku v ruce s její touhou po těle, které se blíží normálnosti. „*Srolovala gumu na kalhotkách, aby jí dosahovaly těsně k jizvě a zůstaly dostatečně napnuté. Mezi jejich okrajem a břichem vznikla štěrbina a vytvořila se spojnice mezi kyčelními kostmi. Ukazováček se do ní ještě nevešel, ale malíček už ano, a Alice byla blahem bez sebe, že ho tam může strčit*“ (Giordano, 2009, s. 31).

Její anorexii především díky naivitě postav rodičů autor nechává vyvíjet během celého dětství. Naučí se svou postavu skrývat za volné oblečení a během intimních chvil s manželem striktně vyžaduje tmu. V dospělosti nechává autor naivitu rodičů přejít na naivitu partnera a později manžela Fabia, který ze začátku, alespoň dle informací z knihy, netuší o Alicině problému. Při příhodě s rajčetem, kdy se jej snaží Alice spláchnout do záchodu, kapitola končí a čtenář se tak nedozvídá, jestli Fabio o její anorexii ví (Kocourková, 1997).

Z hlediska přístupu k životu se Alice dá považovat za optimistickou postavu, která i přes své tělesné postižení a těžkosti s tím spojené dokáže vnímat svět pozitivně. V Mattiovi jako jeden z mála lidí v jeho životě spatřuje světlou stránku jeho osobnosti.

2.1.3 Vedlejší postavy

Nejspíše žádný román by se neobešel bez vedlejších postav, díky kterým se hlavní postavy modifikují do podoby autorova záměru. Giordanovo pojetí popisu vedlejších postav rozhodně stojí za povšimnutí a tudíž se jím budu v následující části zabývat.

Giordano svým protagonistům a jejich vnitřnímu rozpoložení dává na stranách svých románů obvykle velký prostor. Vedleším postavám tento prostor naopak upírá a vykresluje je často černobílým způsobem. Ani k tomu však nemusí dojít, jelikož se často stává, že Giordano vedlejší postavu opravdu pouze načrtne a víc nedodá. Její vnitřní psychika tak čtenáři zůstává skryta. Je tak pouze na něm, jestli si vnitřní pochody a příčiny jednání postavy domyslí, nebo je vezme jako fakt zapadající do černobílé šablony.

Vedlejšími postavy, které svým jednáním a dějovostí v knize ovlivňují protagonisty, budou dále předmětem mé analýzy této části.

Fabio

Dle kusých informací, které čtenáři autor dopřává, je Fabio velmi pohledný a inteligentní mladý doktor, který je si svého přitažlivého zevnějšku vědom. Chová se sebevědomě, místy nadřazeně. V knize není řečeno, jakým způsobem se do Alice zamiluje. Ze strany Fabia není zřejmé, že by o Alici jevil takový zájem, který by se rovnal dvoření. Vše bere se sebevědomou jistotou někoho, kdo dostane vždy přesně to, co chce. Alice v něm spatřuje vlastnosti, které na Mattiovi postrádala. Jeho přehlížení Aliciny anorexie je další vlastností, kterou tato postava zapadá do Giordanem načrtnutého typu povahy. Fabio si nepřipouští, že by v jeho životě existovalo něco, s čím by si nevěděl rady. Pokud na takovou situaci narazí, dělá, že neexistuje.

„Zdalo se, že Fabio přesně zná dynamiku dvoření, uměl vše správně načasovat a vážit slova, jako by se držel nějakého prototypu. Excesy světa, ať už byly jakékoli, se ho ve skutečnosti netýkaly, narážely na jeho vyrovnanost a rozumnost a on je raději nebral na vědomí, jednoduše předstíral, že neexistují“ (Giordano, 2009, s. 125).

Viola

Společně s postavou Denise je Viola jediným charakterem, jemuž je v knize věnována samostatná kapitola. Giordano si skrz postavu Violy vytvořil prostor k popsání psychické deformace protagonistky. Viola je přitom čtenářem vnímána jako typicky záporná postava, jejímž cílem je udržovat kontrolu nad okolím a lidmi často s pomocí šikany a psychického nátlaku. „*Vrátila se k Alici a strčila jí ten hnus pod nos. 'Tak,' řekla. 'Jahodový, ten jsi chtěla.'* Alice polkla. „*A co když nesním?' měla odvahu říct. 'Když ho nesníš, poneseš následky'*“ (Giordano, 2009, s. 45).

Denis

Denis je velmi důležitou postavou v Mattiově dějové linii. Ještě předtím, než se Mattia potká s Alicí, je právě Denis jediným člověkem, kterého protagonista ve svém životě snáší. Bezmezná oddanost Mattiovi je dána zejména homosexualitou této postavy. Do značné míry je Denisova láska k Mattiovi svým způsobem platonická. Denis potřebuje kamaráda a přítele. Je přesvědčen, že obojí našel v Mattiovi. Je si vědom své odlišnosti a snaží se Mattiovi svěřit. Neschopnost porozumění a empatie z strany Mattii však mezi oba charaktery staví bariéru.

Díky postavě Denise a postavě Violy se protagonisté poprvé setkají na Violině oslavě. Můžeme hovořit o tom, že jelikož oba hlavní charaktery jsou v době jejich prvního setkání neschopni vytvořit příležitost k poznání někoho nového, Giordano potřeboval postavy, které by svou dějovostí přemostily onu neschopnost.

2.2 Kompozice

V následující části práce se budeme zabývat kompozicí románu *Osamělost prvočísel* se zřetelem ke způsobu autorova popisu a stylizace hlavních postav. Poukážu také na sociální aspekt románu. Součástí bude úsek věnující se struktuře a rozvrstvení celé knihy.

Děj se odehrává v Itálii a částečně ve Velké Británii. Tento román je také charakteristický signifikantním časem, který se projevuje v autorově popisu pouze určitých stěžejních momentů života obou protagonistů. Popisuje tak pouze zlomové okamžiky a děj odehrávající se mezi nimi si čtenář domýšlí.

Román má dvě hlavní dějové linie, ve kterých se nejprve setkáváme s oběma postavami zvlášť, posléze se dějové linie Matii a Alice protnou, avšak styl výstavby textu nedává prostor k úplné syntéze. Syžet románu je rozdělen do jednotlivých kapitol věnovaných střídavě oběma postavám. Stěžejní kapitoly jsou dále proloženy kratšími kapitolami, které se týkají vedlejších postav knihy. Obecně lze říci, že se jedná o psychologický román, který osobitým způsobem vykresluje myšlenkové schéma, jak protagonistů v průběhu celé knihy, tak vedlejších postav často na několika málo řádcích. Autor se vyhýbá rozvitejším metaforám.

Pozornost upoutává neustálý odstup postav, který je doprovázen odlišným způsobem autorova popisu. Ten je mimo jiné velmi originálním pokusem o náhled do lidské psychiky doprovázené různými obsesemi a neschopností sblížit se.

Oba charaktery autor stylizuje do role outsiderů, kteří se celý život potýkají se svou odlišností vůči okolí. Giordano nepřidává do děje vyústění ke kladnému završení, byť jen dílčímu. Jeho postavy v podtextu volají o pomoc. Té se jim ale nedostává. Důsledkům svého jednání často čelí naze a velmi dlouho.

Nutno poukázat na sociální rozvrstvení románu. Jeho protagonisté jsou ze sociálně zajištěných rodin, přičemž rodina Alice by se dala zařadit do vyšší střední třídy. Důkazem nám můžou být například postava chůvy v rodině Della Roccových či podpora Alice v lyžování a zraní ve sportovkyni ze strany otce, advokáta. Mattiova matka Adele se naopak neostýchá koupit spolužákovi svých dětí k narozeninám nejdražší krabici lega v obchodě.

Charakteristickým znakem Osamělosti prvočísle je rozdělení díla na kapitoly, které mají za svým názvem také letopočet. Již na začátku četby si tak čtenářova mysl klade otázku, co se stalo v průběhu vynechaných let. Nicméně autor toto nepokládá za důležité. Pouze jakousi minimalistickou formou nahlíží na osudy hlavních postav ve zlomových okamžicích jejich životů a ty popisuje. Můžeme zde také spatřit autorovu schematicnost, která se svým způsobem objevuje v jeho každém dosud vydaném díle. Tím vzniká naprosto jedinečná stavba díla a prostor ke čtenářovým úvahám nad možnými scénáři. Cílem těchto aspektů je autorova snaha vtáhnout čtenáře do děje s větší intenzitou a fantazií.

Pro Giordana je v tomto díle charakteristická také separace obou osudů, jíž dává najevo nemožnost dlouhodobé soudržnosti povah obou postav. Gesta sblížení běžné normálním lidem jsou pro Giordanovy hrdiny nepochopitelné, stejně jako typicky chladné reakce v případě poskytnutí těchto gest od jiných.

2.3 Děj

V následující části chronologicky přiblížíme děj románu, který budeme posléze rozebírat z hlediska motivického principu kompoziční výstavby textu, jehož význam bude dále vysvětlen.

První kapitola knihy je věnována Alici Della Rocca, mladé dívce, která se spolu se svým otcem nachází v lyžařském areálu, kde navzdory své nechuti navštěvuje lyžařskou školu. Otec si dal za cíl mít z Alice lyžařskou šampionku. Již na první straně je patrný Alicin postoj k lyžování, její nechuť a možná i počátek nenávisti k otci, který nepokládá za důležité pocity své dcery. Při ranním lyžování se Alice díky stravovacím potížím dostává do situace, kdy nutnost ulevit si navzdory mlze a mrazu vygraduje do největší priority. Nehoda, která následuje, se stane v jistém smyslu Alici osudnou. Kvůli mlze a nedostatečné obezřetnosti upadne a zraní se v oblasti pánve a hýždě.

Počátek dějové linie Mattii se odehrává škole, když pozve spolužák Riccardo oba sourozence na oslavu svých narozenin. Na cestu k Riccardovi dovolí matka Adele, aby dvojčata šla sama. Mattia se rozhodne, že po cestě zavede svou sestru do parku a řekne jí, aby na něj počkala. Na oslavu přijde, ke spokojenosti oslavence i hostů, sám. Až při setmění se rozhodne z oslavy odejít a jít za sestrou, která, jak se domnívá, je stále na stejném místě. Svou sestru ale už nikdy nespátří.

„Našel střep z láhve, ostrý pozůstatek nějaké noční oslavy. Když si ho poprvé zabodl do ruky, necítil bolest, možná si to ani neuvědomil. Pak jím začal v mase otáčet, aby zajel hlouběji, a oči přitom nespouštěl z vody“ (Giordano, 2009, s. 28).

Po sedmileté odmlce se vrháme do děje další částí knihy s názvem Na kůži a těsně pod tím. V této části se splétají dvě hlavní dějové linie, avšak k úplnému splynutí nedojde. Stále se střídají kapitoly věnované Alici a kapitoly věnované Mattiovi. Do děje

vstupuje postava ekvádorské hospodyně Soledad, která patří do dějové linie Della Roccových stejně jako Alicina matka Fernanda.

K propojení dějových linií a k setkání obou protagonistů poprvé dojde ve škole během přestávky, kdy se Alice rozhodne pozvat Mattiu na oslavu kamarádky Violy. Aliciny pocity dokládá následující ukázka:

„Alice se usmála, ale dál se dívala na toho kluka s obvázanou rukou. Ve způsobu, jakým skláněl hlavu, bylo něco, co v ní vzbuzovalo chuť jít až k němu, zvednout mu bradu a říct mu, koukni se na mě, tady jsem" (Giordano, 2009, s. 52).

Stejně jako Alici fascinuje Mattiova tělesná zvláštnost, tak i Mattiu při prvním setkání na Violině oslavě fascinuje Alicina kulhavá chůze. Nepomyslí si, že je to divné, jen se bezděčně sladí s její chůzí. Mattia je ale velmi otažitý, lidem moc nerozumí. Jejich konverzace rychle dospěje ke konci a Alice se cítí ponížená a zklamaná, když zjistí, že se s ní Mattia nechce líbat.

Po oslavě, díky níž se Viola pohádala s rodiči, vyloučí Alici z party a nikdo se s ní už nebaví. Její tetování ve tvaru violy Alice nikdy žádné z kamarádek neukáže.

Děj románu pokračuje další částí s názvem Vedlejší místnost. Tentokrát po čtyřleté odluce, během níž Mattia i Alice úspěšně dokončili střední školu a začali studovat školu vysokou. Oba se sblížili na úroveň specifického druhu přátelství a trávili spolu relativně hodně času. Poprvé je zde popsána Alicina náklonnost k Mattiovi. Stejně tak vidíme jak sebekriticky Mattia pohlíží na své Tělo a jak se za něj stydí. Celá událost je na podtextu focení ve svatebních šatech.

„Styděl se za svoje tenké paže, za řídké chlupy na hrudníku a kolem pupíku" (Giordano, 2009, s. 100).

O tři roky později pokračuje kniha kapitolou s názvem Ve vodě a z vody venku. Název symbolizuje začátek knihy, kdy si Mattia myslel, že se Michela utopila.

Alice si nachází zálibu ve fotografování a k třicetým narozeninám dostává od otce fotoaparát. V téže době se rakovina Fernandy zhoršuje. Ve sledu nových povinností se Alice s otcem stále více vzdalují. Alice taky přestala chodit na univerzitu. Během návštěv matky v nemocnici se seznamuje s Fabiem Rovellim, lékařem, který se později stane jejím manželem.

Po Mattiově promoci jej veze Alice autem na výlet. Přijedou před park, kde Mattia opustil Michelu. Mattia poprvé ve svém životě řekne někomu cizímu, co se tehdy stalo a co v jeho životě následovalo. Jejich následné políbení je syntézou lítosti, soucitu a pochopení.

V kapitole po výletu je dále patrné, že ač ve vztahu Alice s Mattiou došlo k průlomu, Alice se častěji vídá s mladým doktorem a Mattiu upozaduje, protože se od promoce neozval. V téže době přijde Mattiovi dopis s nabídkou práce. Mattia neví, jak se rozhodnout. Otec na naléhání matky nakonec Mattiu přesvědčí, aby práci přijal.

Při setkání obou protagonistů dojde ke konverzaci o Mattiově nabídce práce. Vinou neschopnosti komunikovat se jejich vztah dostane na bod mrazu a Alice řekne Mattiovi o Fabiovi jako o svém příteli. Aby se s Alicí nemusel vídat, rozhoduje se Mattia přijmout práci v cizině.

V poslední části knihy, která se jmenuje *To, co zůstane*, se čtenář po devíti letech vrací do života obou protagonistů. Propast devíti let strávili oddělení. Mattia ve svém působišti na zahraniční univerzitě a Alice se svým manželem Fabiem. Děj tedy pokračuje v oddělených kapitolách týkajících se střídavě Mattii a Alice.

Fabio o problémech spojených s anorexií své ženy netuší, ačkoliv je sám doktor. Alice k němu nemá dost důvěry a neřekne mu pravdu. Dokonce ani když jí Fabio řekne, že chce mít dítě. Zlom v jejich vztahu přichází při sexuálním aktu, po kterém se Fabio rozpláče. Alice se nad ním neslituje a zůstává chladná. Následujícího rána se neschopnost v komunikaci projeví ještě více a Fabio veden ponížením a záští ublíží Alici, která jej vyžene z domu.

Do děje vstupuje vedlejší postava Alberta, který je Mattiovým spolupracovníkem, vědcem. Jako jediný ze skupiny vědců se Alberto snaží k Mattiovi nalézt cestu a zasvětit jej do normálního života seznámením s Nadiou, která se Mattiovi, ač pro něj bylo těžké to přiznat, líbí. Společným rysem tří výše zmíněných postav, jako i Albertovy manželky, je jejich původ v Itálii. Nadina ženskost nakonec přemůže všechny Mattiovy zábrany, odstraní jeho racionální myšlenky a poskytne prostor pudu, který se ještě nikdy neměl šanci projevit.

Z této části knihy má čtenář také možnost zjistit bližší informace o životu Aliciného otce, který z největší pravděpodobnosti trpí pokročilou fází Alzheimerovy choroby.

Jako důsledek odchodu Fabia se Alice uzavírá doma a nevychází ven. Své zklamání orientuje na své Tělo, ostatně jako celý život, které stále více zanedbává. „...lásky toho, koho nemilujeme, se ukládá jen na povrchu a odtamtud se rychle vypařuje“ (Giordano, 2009, s. 202).

Ve fázi uvědomění si vlastních pocitů píše Alice dopis Mattiovi. O jeho existenci se čtenář dozvídá až v kapitole věnované mužskému protagonistovi, který v reakci na dopis odjíždí z univerzity zpátky do Itálie.

Setkání před nemocnicí s dívkou, která připomíná Michelu, Alici naprosto vyvede z míry a vlivem vyčerpanosti svého zchátralého organismu Alice padá ze schodů a omdlává. Na fotografii, kterou posléze posílá Mattiovi, nepíše nic o možném nalezení jeho sestry-dvojčete. Nechce Mattiovi dát naději nebo jej vyděsit a ublížit mu. Osudovost následného setkání cítí oba protagonisté.

Během čekání na Mattiu Alice pátrá po Michele, jejíž tělo se nikdy nenašlo a existuje pro ni tudíž naděje na radostné rozuzlení. Při setkání obou protagonistů se čtenář opět setkává s neschopností Alice sdělit Mattiovi svůj zážitek. Snazší je pro ni odvést pozornost jinam. Nabídne Mattiovi, aby řídil, ač nevlastní řidičský průkaz. Pouze šťastnou náhodou se nestává nic vážného a jediné zranění, které si odnášejí je Mattiova boule na hlavě způsobená prudkým bržděním a uhozením se do okna auta.

Alice odveze otřeseného Mattiu k sobě domů. Následně se čtenář setkává také s mottem celé knihy „Rozhodnutí uděláme během pár vteřin a jejich důsledky pak neseme po zbytek života“ (Giordano, 2009, s. 237).

Toto rozhodnutí činí Mattia v koupelně Alicina domu. Vnitřní boj nakonec vyhraje strana strachu, jelikož v koupelně spatří Fabiovy věci a činí rozhodnutí. „Tak zůstal netečně v tichosti stát a čekal, až bude příliš pozdě“ (Giordano, 2009, s. 238).

Při odchodu Alice lže o skutečném motivu Mattiovy návštěvy. Ten se tak nikdy nedozví, že je jeho sestra možná naživu a odjíždí zpět na univerzitu. Po cestě objevuje v kapse telefonní číslo na Nadiu. Otevřenost konce tedy není úplná. Je naznačen další děj. S Nadiou bylo pro Mattiu vše snadnější od samého počátku. Jeho zeď obav a odtažitosti nestihla vyrůst a je to pro něj tedy logická volba.

Závěr Alicina příběhu se odehrává v parku, kde zmizela Michela. Alice leží na dně koryta řeky, kde mohla Michela utonout, už je však vyrovnaná se svou samotou. „Ani tentokrát nikdo nepřijde. Ale ona už nikoho nečekala. Usmála se k jasnému nebi. S trochou úsilí se uměla zvednout sama“ (Giordano, 2009, s. 244).

2.4 Hlavní motivy

V této části práce se budu zabývat analýzou styčných motivů Osamělosti prvočísel. Abychom mohli posléze rozeznat jednotlivé motivy a styčné prvky Giordanovy tvorby, je třeba nejdříve definovat pojem motiv.

Eduard Petru charakterizuje motiv následovně: „Svým původem z latinského ‚motivus‘, ‚to, co se pohybuje, co uvádí do pohybu‘, je termín motiv velmi vhodný, aby označoval zároveň to, co se stane s obsahem díla, a jeho směřování“ (Petru, 2000, s.103). Literární teoretik a historik Josef Hrabák definuje motiv jako „významovou jednotku bezprostředně vyšší než slovo nebo syntagma“ (Hrabák, 1977, s. 107).

František Všeticka ve své knize Podoby prózy píše u pojmu motivický princip toto: „Základní jednotkou tohoto principu je motiv Boris Tomaševskij považuje za motiv takovou tematickou složku díla, která se už nedá dále dělit; je to nejmenší částička tematického materiálu, což ve skutečnosti znamená, že každá věta má svůj vlastní motiv. Jan Mukařovský pojmal motiv obdobným způsobem, podle něho je to ‚významová jednotka bezprostředně vyšší než slovo nebo syntagma“ (Všeticka, 1997, 29).

2.4.1 Kritika rodiny

Opakující se chyby ve vztahu rodiče a dítěte, na které autor nahlíží jako na rodičovské selhání ve spojitosti s odcizením, ba až s přetržením základního rodinného pouta. Příkladem nám může být Alicina anorexie, která se vyvinula z původní neschopnosti udržet v sobě jídlo. S tímto se setkáváme již v první kapitole knihy. Autor tuto poruchu stravování popisuje již v zárodku. V dalších kapitolách se zárodek vyvíjí až do podoby anorexie. Dle způsobu vyjadřování však lze usoudit, že je to jen důsledek vztahu otec - dcera, který je již o dětství formován do podoby, která na Alici působí stresově.

Pro Mattiu naopak dětství není ze strany rodičů problémové. Po nešťastné události s Michelou se však rodiče nedokáží smířit s osudem, který jejich dceru potkal a Mattiovi se vzdalují. Chodí sice k psychoterapeutům, avšak bez zásadního účinku. Zejména pro matku je složité snažit se nastavit formu vztahu se svým synem, jelikož v něm stále vidí podobu s dcerou a viní jej za Michelino zmizení. Autor tuto disfunkci popisuje při komunikaci Fernandy s manželem. Ten se stává pro rodinu jediným plně komunikace schopným elementem.

Giordano pro nápravu vztahů nedává prostor. Každá postava se utápí ve svém trápení a pohledu na svět a pro ostatní jí nezbyvá místo. Dokladem nám může být Alicina vzpomínka na dobu, kdy byla ještě dítě a s otcem měli zdravý vztah. „Ráno jí nechával kravatu na posteli a pak, než odešel, stávil se pokaždé u ní v pokoji a zeptal se, je moje kravata nachystaná? Alice k němu běžela s uzlem již uvázaným. Otec sklonil hlavu, ruce měl přitom sepjaté za zády, jako by se skláněl před královnou" (Giordano, 2009, s. 101).

Ta dále pokračuje srovnáním s rozpadem vztahu v době po úrazu. „Jednoho rána po té nehodě našel Alicin otec svou kravatu ležet na posteli, tak jak ji tam nechal. Od té doby si vázal uzel sám a i tenhle malý rituál vymizel, podobně jako spousta dalších věcí" (Giordano, 2009, s. 101).

2.4.2 Osudovost rozhodnutí

S osudovostí svých rozhodnutí mají co dočinění snad všechny postavy z Giordanova románu. S rozhodnutím, která ovlivní celý následující život se setkají oba protagonisté již v úvodu knihy. Alice po zbytek života lituje dne na lyžích, kdy se rozhodla sama sjet svah, který pokrývala mlha. Následky ve formě kulhání, nenávisti vůči otci nebo neschopnosti sblížení si s sebou nese po zbytek svého života.

Své touze vyniknout a být středem pozornosti naopak dá průchod Mattia na začátku knihy. Zanechání dvojčete v parku má pro něj velmi traumatizující dovětek v podobě formy aspergerova syndromu. Jeho výčitky jsou patrné na mnoha místech knihy, jelikož některé životní události a obrazy Mattiovi připomínají sestru Michelu. „V přítmí se

otočil, podíval se na Nadiu a nejasně si vybavil tu chvíli, kdy se v parku obrátil k Michele zády" (Giordano, 2009, s. 199).

Výše popsané rozhodnutí můžeme také považovat za prvotní, od kterých se odvíjí mnoho rozhodnutí následujících. Bloky, které v psychice protagonistů vyvolají tyto volby z dětství, nemohou překonat, odstranit ani potlačit. Jsou jim vydáni na nemilost, díky čemuž ve výsledku nemění své chování, nedokážou napravit vztahy, které byly narušeny leckdy i mnoho let v minulosti a utápí se v pocitech zbytečnosti, samoty a nepochopení.

2.4.3 Osamělost

Motivem provázejícím jak název, tak postavy i děj je všudypřítomná samota, kterou Giordano schematicky zasadil do podvědomí i vědomí protagonistů. Se samotou se však potýkají i vedlejší postavy. U každé má také osamělost jinou formu.

Volba

Společná vlastnost téměř všech postav je osamělost její volba. Postava Soledad si ji volí jako životní cestu, která jí umožňuje ztotožnit se s rolí osamělé vdovy truchlící po svém milovaném manžel. Okolím je vnímána s lítostí a větším respektem.

Denis si osamělost na počátku zvolit nechce, okolnosti mu však nedovolují svěřit se a snaha o sblížení se s Mattiou nevede k zdárnému konci. Vzhledem k jeho sexuální orientaci tento neúspěch pro Denise znamená nutnost cesty osamělosti.

Viola svou osamělost maskuje extrovertností a touhou prosadit se na úkor druhých. Její povaha jí ovšem nedovoluje mít s někým plnohodnotný přátelský vztah. Dokazuje to i událost na večíрку, kdy se při pohledu na Mattiu a Alici ve Viole evokují vzpomínky na přítele, který ji kdysi odmítnul. Viola se rozhodne mstít Alici za to, co jí darovala a sama nikdy neměla. „*Záviděla, bolestnou a divokou závistí, a zuřila, protože štěstí, které sama chtěla, právě darovala jiné*" (Giordano, 2009, s. 80).

Osamělost z povolání

Celá dosavadní Giordanova tvorba je ovlivněna jeho povoláním vědce. Matematické a fyzikální metafory dávají jeho knihám nezaměnitelný podtext. Již v názvu jeho prvotiny vidíme metaforu týkající se prvočísel. Ta jsou z matematického hlediska

dělitelná pouze číslem jedna a sebou samým. Jejich osamělost tkví právě v nedělitelnosti jinými čísly. V přenesené podobě pak můžeme právě takovou nedělitelnost a osamělost sledovat u obou hlavních postav. Mattia je přitom tím více odtaziťejším, neschopným komunikovat a navázat vztah, který kvůli své antipatii k okolí ani nepovažuje za nic důležitého. Jedině učení a sebepoškozování jej umí na malou chvíli vysvobodit z reality, na kterou je díky tomu schopen nahlížet z větší perspektivy.

Alice se snaží o navázání kontaktu s Mattiou, sama ale neví, jak na to, jelikož v jejím životě nikdy nebyl člověk, který by ji něco podobného naučil. Těžce se vyrovnává se svým tělesným postižením, a tak není divu, že to ve vztahu s Mattiou často vypadá, jakoby si dva zranění vojáci lízali rány. Oba v jednom pokoji ale každý v protějším rohu.

Prvočísla

Mattia je prvočísly fascinován jako něčím, co stojí v osamění a přece patří do řetězce. Jeho pozornost upoutala takzvaná prvočíselná dvojčata, čili prvočísla stojící těsně u sebe, mezi nimiž je vždy alespoň jedno číslo, které jim brání se dotýkat. V těchto prvočísech vidí sebe s Alicí. *„vzájemně si blížící, ale ne dost, aby se skutečně dotkli jeden druhého“* (Giordano, 2009, s. 106).

2.4.4 Anorexie

Alice a anorexie, anorexie a Alice. Tento motiv provází čtenáře prakticky celou knihou. Její počátek je již na prvních stranách románu, kde autor popisuje Aliciny myšlenky ve vztahu k vlastnímu tělu a jídlu. *„Natáhla si džíny, tričko s krátkým rukávem a mikinu dostatečně širokou, aby to všechno zakrylo, tetování, jizvu i vystupující boky“* (Giordano, 2009, s. 31).

Nechuť jíst postupuje dále společně s Alicí fází dospívání a navazování kamarádství až po manželství v dospělosti. Můžeme ji pozorovat zejména v kapitole, která popisuje vztah Alice a Fabia. Během společné večeře se autor zaměřuje na Alici a její pocity, která se snaží spláchnout nadívané rajče do záchodu, který se ucpe a přeteče. Ve chvíli, kdy čtenář čeká, že dojde k odhalení stravovací poruchy, autor přestává psát a ukončuje kapitolu společně s částí knihy *Ve vodě a z vody venku*. *„Z mísy kapala voda na podlahu nejméně na třech různých místech a Alice na okamžik zadoufala, že by se v těch pár milimetrech vody mohla utopit“* (Giordano, 2009, s. 151).

2.4.5 Neschopnost komunikace

V místech, která jsou zlomová pro osud obou protagonistů, může čtenář sledovat velmi časté bariéry v komunikaci, díky nimž se Mattia a Alice vzdalují jeden druhému. Tento jev lze pozorovat v průřezu celou knihou. „Ale kdybych odjel', začal trochu chvějícím se hlasem ,ty bys na mě... ' zarazil se. ‚Já? ' Alice se na něj zadívala shora dolů, jako na skvrnu na přehozu postele. ‚já jsem si příští čtyři roky představovala jinak. Mně je třiaadvacet a umírá mi máma. Já... ' zavržela hlavou. ‚Tobě je to stejně fuk. Jen se starej o svoji kariéru'" (Giordano, 2015, s. 143).

Za pozornost jistě stojí změny způsobu komunikace Alice a Mattii v době bez sebe. Zatímco Alice, iniciátorka všeho, co se mezi nimi kdy událo, komunikuje skrz fotografii a několik slov, Mattia naopak zprvu odepisuje velmi dlouze. Poté se role vymění. Tento princip (neschopnost setkání se ve správné době ve správném životním rozpoložení na to, aby se udála nějaká zásadní změna) nalezneme v knize mnohokrát. V dalším textu také může čtenář vidět přetrvávající morbiditu k sobě samému v podání Mattii, který si Alicino svatební oznámení vylepuje na lednici. Je tedy nucen se na oznámení dívat každý den a tím si ubližovat. Cílem je mu apatie, které však nikdy nedosáhne. Místo toho vede jeho jednání k omezení komunikace a k odstupu, který je patrný také například v setkání rodiny Balossinů. Po více než devíti letech provází shledání, již tradičně, téměř hmatatelný odstup postav, který autor nenechal zmizet ani devítileté časové bariéře.

Dá se říci, že s postupujícím časem je stále těžší pro Giordanovy postavy nalézt správnější cestu, byť sami cítí, že chtějí. Tento způsob vývoje postav se mnohým může jevit jako příliš pesimistický, možná až krutý. To vystihuje následující úryvek týkající se vztahu Mattii se svým otcem:

„Všechno ostatní leželo jakoby pohřbené v nedostupných hlubinách, pod betonovou masou hovorů, do nichž se nikdo nechtěl pustit, omluv, o které mělo být požádáno a které měly být přijaty, a vzpomínek, jež potřebovaly opravit, ale zůstávaly beze změny“ (Giordano, 2009, s. 221).

Při posledním setkání protagonistů vrcholí neschopnost komunikace až do té podoby, že se Alice uchýlí ke lži, aby rozhovor svedla jiným směrem. Následkem je Mattiův odjezd. „*Ten lístek, cos mi poslala...*“ řekl. „*Chtěla jsi mi přece něco říct.*“ Alice se usmála. „*To nic nebylo.*“ „*Prve jsi říkala, že je to důležité.*“ „*Ne. Není.*“ „*Týkalo se to mě?*“ Na okamžik zaváhala. „*Ne,*“ řekla. „*Týkalo se to jenom mě.*“ Mattia přikývl. *Myslel na potenciál, který se vyčerpal, na neviditelné siločáry, které je předtím ve vzduchu spojovaly a které už tam teď nebyly.* „*Tak ahoj,*“ řekla Alice“ (Giordano, 2009, s. 239).

2.4.6 Potlačované emoce a strach jednat

V několika částech knihy se čtenář setká se strachem, který se týká zejména projevení emocí protagonistů. Mattia je přitom tím, kterého tento problém sužuje jak v průběhu dětství, tak i v dospělosti. Ve stěžejních situacích si neví rady s následujícím postupem. Vztah Mattii a Alice tím velmi trpí. Jedním ze znaků chování jak protagonistů, tak i vedlejších postav, je potlačování vlastních emocí ve strachu z následků jejich projevení. S tímto motivem se setkáváme například u obou protagonistů v poslední části knihy, kdy autor dává po dlouhé době průchod emocím obou charakterů, a to v podobě polibku. Po něm však nadchází již klasické schéma. Mattia odchází na toaletu a čelí neschopnosti jednat. Z myšlenkových pochodů je však patrné, že k Alici chová city a nechce ji opustit. Strach, který jej provází na cestě ke každému důležitému rozhodnutí, je nakonec silnější a Mattia se rozhoduje pro další potlačení emocí. Čtenář se zde setkává také s mottem celé knihy „*Rozhodnutí uděláme během pár vteřin a jejich důsledky pak neseme po zbytek života*“ (Giordano, 2009, s. 237).

Nemoc a smrt

V Giordanových dílech si čtenář nemůže nevšimnout motivu nemoci vedlejších postav, které následně často umírají. Příkladem nám může být Alicina matka Fernanda, která se snaží vymanit ze sevření rakoviny. Součástí rodiny Della Roccových je později také Alzheimerova nemoc², kterou ve stáří trpí Alicin otec.

² Alzheimerova nemoc - je progredující onemocnění (rychle postupující), které se projevuje charakteristickými klinickými a patofyziologickými příznaky. Je to onemocnění šedé kůry mozku. (PIDRMAN, V. Demence. Vydání 1. Praha: Grada Publishing a.s., 2007. ISBN 978- 80-247-1490-5, s. 34.)

3 Román *Tělo*

V této části mé práce se budu ve stručnosti zabývat románem *Tělo*, který je druhou vydanou knihou Paola Giordana. Tento román vyšel v nakladatelství Arnoldo Mandadori Editore S.p.A v roce 2012. Český překlad zajistila, stejně jako u autorovy prvotiny, Alice Flemrová.

Tento román je na první pohled velmi odlišný od tématu *Osamělosti prvočísel*, jelikož je zasazen do prostředí vojenské mise italských vojáků v Afghánistánu. Paolo Giordano se inspiroval zejména svými vlastními zkušenostmi, které získal jako pozorovatel na afghánské základně (New China TV, 2013).

Z názvu může čtenář pocítit spojitost s již tradičním motivem Giordanovy tvorby, čili s motivem těla a jeho vnímáním jak sebou samým, tak okolím. Samotná válka je pro něj metaforou často vnitřních životních bojů každého člověka. Pomocí ní se snaží poukázat na potřebu hlubšího sebepoznání. Zejména svou pozornost upírá na mladé lidi a jejich hodnoty.

Děj je situován do tří částí, které na sebe vzájemně navazují. V první části autor retrospektivně pomocí několika hlavních postav, poručíka Egitta, plukovníka Ballesia a praporčíka Reného, popisuje závěr celé knihy a dopady mise na vojáky při jejich vzájemném setkání.

Následuje již zmíněná První část, ve které se čtenář seznamuje s dalšími postavami, mezi které patří Cederna, Ietri, Mitrano, Zampierová a další. Děj se odehrává nejprve na základně, kde se hlavní představitelé školí. Posléze protagonisté nastupují na misi do Afghánistánu.

Charakteristickým znakem této knihy je také absence dominantního charakteru. Giordano své postavy popisuje v rámci celé knihy postupně, oproti *Osamělosti prvočísel* však střídá role vypravěče nejen z ich formy do er formy, ale také v rámci jednotlivých kapitol. Snaží se o co nejkompaktnější popisnost celého textu. Čtenář má tak dostatek prostoru, aby si celkové klima knihy vykreslil z většího množství pohledů.

„Ačkoli téma, prostředí, motivy i styl, které Giordano ve svém textu volí, se jeví jako atributy ryze mužského psaní (coby protipól dnes častěji skloňovaného ženského psaní jako svébytného diskursu), román je dozajista určen širokému publiku, mužskému i ženskému, neboť motivy osamělosti, určení vlastního místa v životě a především pak vědomí existence spojené s vlastní tělesnou konečností jsou bezesporu všeobecně platné, nadčasové a nevyčerpatelné“ (Čaplyginová, 2014).

4 Novela Čern a stříbro

V této části práce se budeme ve stručnosti zabývat novelou Čern a stříbro, která je zatím poslední vydanou knihou Paola Giordana. Tato novela vyšla v nakladatelství Einaudi v roce 2014. V České republice kniha vyšla na podzim roku 2015 v nakladatelství Odeon. Český překlad zajistila, obdobně jako u předešlých knih, Alice Flemrová.

Rozsahem útlejší novela Čern a stříbro se svým tematickým zaměřením mimo jiné vrací k pojmům jako jsou rodina, výchova dětí, nemoc a smrt s ní spojená. Tato témata se objevovala hojně v románu Osamělost prvočísels, své zastoupení měla však i v románu Tělo. Těmito společnými motivy se budeme zabývat v samostatné kapitole.

Čern a stříbro, v originále *Il nero e l'argento*, je dílem, ve kterém se Paolo Giordano zabývá mladou nezkušenou rodinou, jež pro svou existenci potřebuje podporu zvenčí. Vztahy, které jsou v novele zastoupeny, mají svůj styčný bod mimo rodinu samotnou. Je jím postava služebné, paní A., která je pro své kuchařské dovednosti přezdívána Babette podle povídky Karen Blixenové Babetina hostina. V průběhu let se stává také chůvou dítěte mladého páru. Jak sám autor přiznává, v postavě paní A je otisknuta povaha reálného člověka patřícího do okruhu autorových blízkých.

Jedním z hlavních témat knihy je také zobrazení nemoci v podobě rakoviny paní A. O výsledku nemoci je čtenář informován již z první strany knihy. Vypravěč, kterým je pětatřicetiletý fyzik, je zároveň jednou z hlavních postav (otec a manžel). Postava vypravěče je také nemaskovaně autobiografická, což významně dokresluje také ich forma vyprávění, která je současně novinkou ve tvorbě Paola Giordana. Er formu vypravěče v románu Osamělost prvočísels vystřídal v románu Tělo její střídavá podoba,

kdy zejména postava plukovníka Egitta dostala v určitých pasážích textu výsadu ich formy. V románu Tělo však nebyla ich forma dominantním stylem vyprávění. Tím se stala až v knize Čern a stříbro. Díky ní je také děj více autentický a čtenář je schopen navázat s postavami intenzivnější typ porozumění.

Syžet novely je poskládán z několika kapitol. Jejich návaznost však není chronologická a čtenáře nutí přemýšlet o propojenosti a časové posloupnosti jednotlivých částí. Josef Brož ve své recenzi píše o propojenosti děje toto: „*Autor klene časový oblouk příběhu, aniž by zapomínal na důležitost nápovědy. Onou nápovědou, jež přilétá přímo z ráje, je u Giordana pyšný pták rajka, takřečený posel smrti. Ponechávám na čtenáři, přijme-li tuto nápovědu vlídně nebo vlažně. Anna ho vážně bere a naučí se to nakonec i vypravěč, jenž tuší jeho přítomnost, jakkoliv se těmto znamením původně jeho vědecký mozek vzpíral*“ (Brož, 2016).

5 Stěžejní motivy a postupy v tvorbě Paola Giordana

V minulých kapitolách jsme se věnovali jednotlivým dílům Paola Giordana, jejich ději, tematice a vztahu autora k tvorbě. V této části práce se budeme věnovat propojení jednotlivých děl z hlediska motivů, které stojí určitým způsobem nad tematikou knih, jsou součástí profilu autora a jeho pojetí literatury, románu a životního postoje.

5.1 Rodina

V každé své knize se Giordano věnuje problematice rodiny. Zejména funkčnosti vztahů mezi jejími členy. V Osamělosti prvočísel pocházejí postavy Mattii a Alice z dysfunkčních rodin a jejich dětství je tím značně poznamenáno. Autor zde propojuje neschopnost nápravy vztahu ze strany rodiče a upozorňuje tak velmi osobitým způsobem na problematiku následků, které s sebou takové jednání může nést. Protagonisté kvůli neposkytnuté pomoci platí za svá rozhodnutí celý život. Nemožnost souznění s kýmkoliv jen umocňuje autorův apel.

V románu Tělo autor věnuje pozornost několika hlavním hrdinům. Každý typ zobrazeného člověka s sebou nese také odlišnou formu rodiny, ze které pochází. Společným rysem postav je zde útek od rodiny, povinností, trápení a kritiky ze strany

blízkých. Ve své podstatě nacházejí protagonisté útočiště u matky armády, která své nové děti vychovává jednotlivě, soustavně a s pevným řádem a zásadami. Každý představitel románu *Tělo* je s tímto srozuměn a je si do určité míry vědom toho, že přesně tento přístup potřebuje, jelikož mu v dosavadním životě chyběl.

Během čtení útlé novely *Čerň a stříbro* si čtenář může myslet, že náhled na rodinu a vztahy je zde velmi odlišný od románů předešlých. Zobrazená, na první pohled ideální a šťastná rodina, má své problémy skryty hlouběji, než je čtenářovi po přečtení prvních stran zřejmé. Funkčnost vztahů zde stojí na postavě paní Anny, hospodyně a chůvy. Ta nevychováva pouze vypravěčova syna Emmanuella, ale také jeho rodiče, kteří se sami chovají jako děti bez zkušeností, názoru a vlastních přesvědčení. Po smrti paní A. je tato dysfunkce více než zřejmá a mladý pár je nucen se postavit na vlastní nohy formováním svých nových zásad a postojů.

Paolo Giordano se snaží o komplexní náhled do problematiky moderních rodin pomocí různých úhlů pohledu. V tomto počínání můžeme spatřovat pozůstatek stylu uvažování vědce, který se snaží obsáhlou problematiku vystihnout z různých směrů. Jestliže čtenář správně pochopí Giordanovo uvažování, je schopen nahlédnout na jeho tvorbu z větší perspektivy.

5.2 Rakovina

Motiv nemoci v podobě rakoviny, která v každém Giordanově díle připraví o život některou z postav, tvoří již tradiční téma knih mladého italského autora. Rakovina přitom sužuje protagonisty nepřímě. Žádný z nich nikdy rakovinou netrpěl, tuto výsadu přenechává autor postavám, které jsou s protagonisty spojeny rodinným vztahem a ovlivňují tedy jejich život. V románu *Osamělost prvočísle* je rakovina součástí dějové linie Alice Della Rocca, jejíž matka Fernanda přibližně v polovině knihy umírá, což se čtenář dozvídá zpětně, dle času v knize až po několika letech při popisu stavu Alicina otce. „Po mamčině smrti se v něm cosi změnilo, jako kdyby nějak ochabl“ (Giordano, 2009, s. 196).

V románu *Tělo* pak motiv rakoviny vidí čtenář u otce lékaře a poručíka Egitta, který je jednou z hlavních postav knihy. Novela *Čerň a stříbro* je protkána tematikou rakoviny od první do poslední strany. Autor se zde věnuje jejímu průběhu, všem vedlejším zdravotním komplikacím a změně v psychice nemocného člověka. Současně

motiv rakoviny autor používá v metaforickém rázu „jako s plíživým vetřelcem metastázujícím v organismu mladé rodiny s cílem zasáhnout životně důležité orgány a postupně jej úplně ochromit“ (Giordano, 2015, s. 116).

5.3 Životní separace protagonisty

Během čtení všech dosud vydaných knih Paola Giordana se čtenář z různých pohledů věnuje tematice outsiderství protagonisty. V románu *Osamělost prvočísel* je toto vyčlenění z normálnosti okolního světa zřejmé již z názvu. Alice a Mattia jsou oba pro svou odlišnost vůči okolí bráni jako nezačlenitelní. V metafoře prvočísel pak marně hledají cestu jak jeden k druhému, tak jako jedinci vůči cestě životní. Román *Tělo* je protkán osudy několika postav, které může čtenář považovat za postavy hlavní. Jejich společným rysem je neschopnost vést normální život, a tak se uchylují k povolání vojáků. Jejich rozdíly jsou setřeny uniformou a protagonisté jsou tak schopni začít od začátku, nastavit si nové životní priority a uvědomit si své zásady. V novele *Černá a stříbro* životní separaci čtenář pozoruje u postavy paní A., která v poslední fázi své nemoci samovolně oddaluje blízkým. Rovněž ve vypravěčově rodině vzniká po smrti paní A. nesoulad v komunikaci. „*Zatímco má žena ventiluje ztrátu během dne, a to stále dotčenějším a náladovějším způsobem, já si to nechávám na noc...*“ (Giordano, 2015, s. 34).

5.4 Vypravěč

Tematikou vypravěče jsme se v jednotlivých kapitolách zabývali jen v rámci konkrétních děl. Z pohledu tvorby je však patrná obdobná snaha autora, jako v podkapitole Rodina. V Giordanově prvotině postava vypravěče stojí mimo děj, er forma je méně osobní a snadnější pro začínajícího autora. Celá kniha se nese v duchu většího odstupu jak vypravěče a protagonisty, tak protagonistů mezi sebou.

V románu *tělo* výsadu již ich formy nalézáme, zejména pak u postavy poručíka Egitta, který je jednou z nejvýraznějších postav. Střídání ich formy s er formou může na čtenáře působit neumelecky. V novele *Černá a stříbro* pak Giordano opět volí princip, že

"v *jednolitosti je krása*" a vypravěč v ich formě nemění svou pozici. Snaží se být více osobnější a tím čtenáře více zasáhnout.

6 Komparace filmové adaptace a románu *Osamělost prvočísel*

Vezmeme-li v úvahu, že zahrnout co největší část výpovědní hodnoty knihy do filmu s rozsahem necelých dvou hodin je značně obtížné, ne-li přímo nereálné, musíme uznat zejména osobitost adaptace Saveria Costanza, pro něhož je film *Osamělost prvočísel* jeho třetím celovečerním filmem. Na scénáři k filmu spolupracoval i autor knižní předlohy Paolo Giordano.

Sled událostí

Knihy, jak již z předešlých částí víme, popisuje téměř dvacetiletý životní úsek obou protagonistů a pro filmové zpracování právě toto nebyl nejjednodušší počín. Samotný čas dělal režisérovi nejspíše největší problémy. Rozhodl se pro použití tzv. flashbacků³ (skoků v čase, které retrospektivně popisují události v minulosti), které místy zdařile a místy méně zdařile dotváří informační bublinu filmu.

6.1 Rozdíly

S určitým zásahem co se týče děje musí divák počítat snad při každém filmovém zpracování. Leckdy se ale vyskytne fakt, bez kterého filmová adaptace pro čtenáře knižní předlohy působí odlišně. Na tato fakta a zásahy produkce filmového zpracování *Osamělosti prvočísel* se blíže podíváme v následující části.

Musím říci, že rozdílů ve filmové adaptaci oproti knižní předloze najdeme mnoho. Za stěžejní považuji absenci několika částí knihy, které svým vynecháním ochuzují celkový dojem z filmu, ve kterém je vynechána celá část věnující se rakovině Adele a její následné smrti spojené se seznámením a následným manželstvím Alice a Fabia. Tento úsek je nahrazen svatbou Violy, kde se Alice poprvé setkává s Fabiem. Z následujících záběrů, které se věnují jejich rozvodu, nemůže divák dostatečně

³ flashback - *analogicky také návrat v čase, retrospektiva, analepse*. LUCIE, Česálková. *Flashback*. In: *Cinepur* [online]. Praha: Sdružení přátel Cinepur, 2006 [cit. 2016-04-18]. Dostupné z: <http://cinepur.cz/article.php?article=941>

nahlédnout do problematiky nechtěného dítěte a incidentu spojeného s násilím Fabia vůči Alici tak, jak je s touto problematikou obeznámen čtenář knihy.

Téma anorexie, které tak realisticky protkává postavu Alice v knize, je ve filmu nahrazeno úsečnými pravdu nezobrazujícími narážkami. Ve filmovém podání je toto téma znázorněno až v poslední části zobrazovaného života protagonistů, kdy představitelka dospělé Alice, Alba Rohrwacher, zhubla kvůli své roli přes deset kilogramů. Tímto měli tvůrci problematiku anorexie za názorně podanou. Čtenář knižní předlohy je však detailně seznámen s problematikou stravování Alice jak v průběhu dětství, tak dospívání. „Soledad věděla, že Alice vyhazuje jídlo. Zezačátku, když Alice nechávala jídlo na talíři, říkala jí mi amorcito, dojez to, u nás doma děti umírají hlady. Jednou večer se jí Alice vztekla podívala přímo do očí. ‚I když se nacpu k prasknutí, děti u vás doma kvůli tomu určitě nepřestanou umírat hlady‘, odsekla. Tak už jí Soledad nic neříkala, ale dávala jí na talíř stále menší porce. Stejně to bylo jedno" (Giordano, 2009, s. 34).

Vynechanou částí je dále vysvětlení Denisova chování na oslavě ve spojitosti s jeho homosexualitou a citem, který chová k protagonistovi stejně jako samotná kapitola knihy o Denisovi. Další vynechanou částí je úsek s Nadiou, se kterou se v knize Mattia seznamuje těsně před odjezdem zpět za Alici a se kterou také stráví noc.

Velmi zásadní rozdíl je patrný také při shlédnutí konce filmu. V knize se čtenář dozvídá, že Mattia odjíždí zpět do svého zahraničního zaměstnání a jako náznak směru, ve kterém by děj a život protagonisty měl pokračovat je zde autorem použita symbolika telefonního čísla na již zmíněnou Nadiu. Film je naopak zakončen polibkem obou protagonistů. O žádný *happy end* se sice nejedná, závěr však v tomto vyznění působí více uzavřeně a daně. Není se tedy čemu divit, když je poslední část filmu kritizována nejvíce.

„Za lehký podvod na divácích považuji poslední zhruba třetinu filmu. Hlavní hrdinka v ní evidentně prošla fyzicky i psychicky radikální proměnou, což slibuje závěrečné vyvrcholení. Toho se ale bohužel nikdo nedočká, protože důvod změny se z neznámých pohnutek nedozvíme. Otevřený konec, který sice malinko vyšumí do ztracena, ale na druhou stranu dává svým hrdinům novou šanci, je v kontextu předchozí kritiky už jen kosmetickou vadou" (Filmserver.cz, 2011).

6.2 Způsob zpracování

Pro diváka, který nečetl knižní předlohu, může ze začátku děj působit zmateně a necelistvě. Mnohost časových rovin a jejich správné pochopení může dělat značné problémy i čtenářům. Po chvíli si však divák na již zmíněný způsob dokreslování základových informací pomocí flashbacků zvykne.

Za velmi zdařilou část filmové adaptace považuji její zvukovou stránku, konkrétně hudbu doprovázející zlomové okamžiky v ději, jejímž autorem je z velké části Mike Patton. Kamera je pod taktovkou Fabia Cianchetti nevtíravá a citlivá ke kontrastům aktuálních témat ve filmu.

Recenze

Z recenzí na film *Osamělost prvočísel* jsme vybrali dvě, se dají považovat za obecně vystihující názory diváků.

„Film je svým stylem nejbližší psychologickému dramatu s určitými hororovými prvky, jež jsou podpořeny především sugestivním hudebním podkresem. Jeho tempo je však klidné, s dlouhými střihy, jež nechávají scénu doznívat v divákově mysli“ (Kšišan, 2011).

„Náročnú literárnu predlohu, ktorou román Paola Giordana bezpochyby je, oživuje Constanzo výbornou kamerou, skvelým kastingom, mizanscénou a obrazovým zhutnením osudovej príťažlivosti dvoch prvočísel - Mattiu a Alice. Na rozdiel od knihy, film sa vyhýba dopovedaniu príbehu a necháva rozprávaniu otvorenejší koniec, napriek tomu, že ho v mnohom predznačuje“ (Líšková, 2012).

Charakteristika postav

Jak jsem již naznačil v úvodu, rozsáhlý čas, který kniha popisuje s sebou nesl i nutnost obsazení hlavních postav několika herci. Každý knižní protagonista tak měl celkem tři herecké představitele. Pro Alici jimi byly Martina Albano (Alice - dítě), Arianna Nastro (Alice v období pubescence) a Alba Rohrwacher jako Alice v dospělosti. Volbu hereček do role Alice Della Rocca shledávám ne příliš uspokojující

zejména pro absenci obličejové podoby jak s knižní představitelkou, tak podoby vzájemné.

Naopak velmi věrná je podoba všech tří představitelů role Mattia Balossino, jimiž jsou Tommaso Neri (Mattia - dítě), Vittorio Lomartire (Mattia v období pubescence) a Luca Marinelli jako dospělý Mattia. V souvislosti s jejich výborným hereckým výkonem vytváří filmová postava Mattii velmi přesný obraz knižního protagonisty. Velmi přesvědčivá je také postava Michely v podání Giorgie Pizzo.

Závěr

Bakalářská práce měla za cíl interpretovat román současného italského spisovatele Paola Giordana *Osamělost prvočíslel*. Italská literatura není pro mnoho současných čtenářů jak na základních, tak středních školách známá. Tato práce je proto vhodná jak pro čtenáře, kteří se nikdy se jménem Paola Giordana nesetkali, tak pro ty, kteří chtějí svou znalost tohoto autora rozšířit, dozvědět se informace o jeho životě, které jsou z cizojazyčných zdrojů pro mnohé těžce dostupné, a seznámit se podrobněji se styčnými motivy tvorby tohoto autora.

V první kapitole se nachází informace o osobě Paola Giordana, jeho životě, původu a rodině. Taktéž je zde věnována pozornost povolání vědce, což do značné míry ovlivňuje Giordanovu tvorbu, zejména pak jeho protagonisty. Dále je zde zmíněna kritika Giordanova literárního díla.

Druhá kapitola se věnuje samotné interpretaci románu *Osamělost prvočíslel*. Kapitulu otevírá analýza hlavních postav knihy společně s několika postavami vedlejšími, které jsou pro toto dílo důležité z hlediska vlivu na protagonisty. Následuje podkapitola věnující se kompozici románu a dále kapitola stručně shrnující děj. Prakticky jsou zde také rozebrány hlavní motivy nacházející se v tomto díle.

Ve třetí a čtvrté kapitole je věnována pozornost dalším dílům Paola Giordana, románu *Tělo* a novele *Černá a stříbro*, které jsou jak z hlediska kompozičního, tak dějového, stručně přiblíženy za účelem dostatečného seznámení čtenáře s Giordanovou tvorbou. Na styčné motivy tvorby Paola Giordana pak nahlíží následující kapitola.

Jelikož se práce věnuje současnému italskému autorovi, musel jsem při psaní práce vycházet zejména ze zdrojů dostupných na internetu a ze zdrojů cizojazyčných, zejména pak z italštiny a angličtiny. Cenný zdroj informací pro mne byly také doslovy jednotlivých děl od Alice Flemrové.

Svým zaměřením lze práci chápat jako náhled do tvorby současného italského autora, která je do značné míry propojena s podobou autorova pohledu na současnost. Tematika rodiny, osamělosti a neschopnosti protagonisty žít život dle vlastních představ je dnes již neodmyslitelně spjata s Paolem Giordanem, jehož morální apel směřující ke svým čtenářům měla práce interpretovat rovněž.

Seznam použité literatury

- ATTWOOD, Tony. *Aspergerův syndrom: porucha sociálních vztahů a komunikace*. Vyd. 2. Překlad Dagmar Brejlová. Praha: Portál, 2012. Speciální pedagogika (Portál). ISBN 978-80-262-0193-9.
- BÍLEK, Petr A. *Hledání jazyka interpretace: k modernímu prozaickému textu*. Vyd. 1. Brno: Host, 2003. Teoretická knihovna. ISBN 80-7294-080-5.
- Doslov. GIORDANO, Paolo. *Osamělost prvočísel*. Vydání první. Praha: Odeon, 2015, s. 115-121. ISBN 978-80-207-1656-9.
- DOLEŽEL, Lubomír. *Identita literárního díla*. Vyd. 1. Brno: Ústav pro českou literaturu Akademie věd České republiky, 2004. Theoretica. ISBN 80-85778-39-4.
- FOSTER, Thomas C. *Jak číst romány jako profesor*. Vydání první. Brno: Host, 2014. ISBN 978-80-7294-929-8.
- GIORDANO, Paolo. *Osamělost prvočísel*. Vydání první. Překlad Alice Flemrová. Praha: Odeon, 2009. Světová knihovna (Odeon). ISBN 978-80-207-1301-8.
- GIORDANO, Paolo. *Tělo*. Vydání první. Překlad Alice Flemrová. Praha: Odeon, 2013. Světová knihovna (Odeon). ISBN 978-80-207-1513-5.
- GIORDANO, Paolo. *Černá a stříbro*. Vydání první. Překlad Alice Flemrová. Praha: Odeon, 2015. Světová knihovna (Odeon). ISBN 978-80-207-1656-9.
- HAMAN, Aleš. *Úvod do studia literatury a interpretace díla*. Vyd. 1. Jinočany: H & H, 1999. ISBN 80-86022-57-9.
- HRABÁK, Josef. *Poetika*. 2. vyd. Praha : Československý spisovatel, 1977, s. 107.
- KOCOURKOVÁ, Jana, KOUTEK Jiří a LEBL Jan. *Mentální anorexie a mentální bulimie v dětství a dospívání*. 1. vyd. Praha: Galén, c1997. Folia practica. ISBN 80-85824-51-5.
- PECHAR, Jiří. *Interpretace a analýza literárního díla*. Vyd. 1. Praha: Filozofia, 2002. ISBN 80-7007-163-X.
- PETRŮ, Eduard. *Úvod do studia literární vědy*. 1. vyd. Olomouc: Rubico, 2000. ISBN 80-85839-44-X.
- VŠETIČKA, František. *Podoby prózy: o kompoziční výstavbě české prózy dvacátých let 20. století*. Olomouc: Votobia, 1997. Velká řada (Votobia). ISBN 80-7198-262-8.

Internetové zdroje

BLAŽEK, R. *Paolo Giordano: „Mohl jsem být nešťastný fyzik.“*. In: Bux [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z <https://www.bux.cz/literarni-kavarna/akce/paolo-giordano-mohl-jsem-byt-nestastny.html>.

BROŽ, J. *Recenze: Čerň a stříbro - křehká novela o (ne)samozřejmosti smrti*. In: Česká televize [online]. [cit. 2016-04.16]. Dostupné z <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/kultura/1656157-recenze-cern-a-stibro-krehka-novela-o-nesamozrejmosti-smrti>.

BUX.cz. *Do Prahy zavítal italský spisovatel Paolo Giordano, autor úspěšného románu Osamělost prvočísel*. In: Bux: internetové knihkupectví [online]. [cit. 2016-03-29]. Dostupné z <https://www.bux.cz/literarni-kavarna/akce/do-prahy-prijede-italsky-spisovatel.html>.

ČAPLYGINOVÁ, O. *Giordano, Paolo: Tělo*. In: Iliteratura[online]. [cit. 2016-04.19]. Dostupné z <http://www.iliteratura.cz/Clanek/32951/giordano-paolo-telo>.

DOBRAKOVÁ, I. *Rozhovor s talianskym spisovateľom Paolom Giordanom*. In: Litcentrum [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z <http://www.litcentrum.sk/rozhovory/rozhovor-s-talianskym-spisovatelom-paolom-giordanom>.

EINAUDI, G. Paolo Giordano Writer. In: Paolo Giordano Writer [online]. [cit. 2016-03.23]. Dostupné z <http://www.paologiardano.it/extra/>. (překlad autora práce)

Filmserver.cz. *Recenze: Osamělost prvočísel*. In: Filmserver [online]. [cit. 2016-04.18]. Dostupné z <http://filmserver.cz/clanek/2205/osamelost-prvocisel/>.

LÍŠKOVÁ, Z. *Osamelosť prvočísel*. In: Asociácia slovenských filmových klubov [online]. [cit. 2016-04.18]. Dostupné z <http://www.asfk.sk/recenzia/osamelost-prvocisel>.

New China TV. *Paolo Giordano: "Distracted generation" comes of age*. In: Youtube [online]. Zveřejněno 25. 08. 2013 [cit. 2016-1-4]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=n9Wd6mvO4GM>. (překlad autora práce)

Premiostrega.it. *Archivio*. In: Premio strega [cit. 2016-03.23]. [online]. Dostupné z <http://www.premiostrega.it/la-storia/archivio/2008/>. (překlad autora práce)

RANIERI, P. *Paolo Giordano*. In: Archivio: Corriere della sera[online]. [cit. 2016-03.29]. Dostupné z https://web.archive.org/web/20090202053735/http://archivistorico.corriere.it/2008/luglio/17/Paolo_Giordano_co_9_080717112.shtml. (překlad autora práce)

Scuolaholden.it. *Scuola Holden*. In: Scuola Holden - Storytelling & Performing Arts [cit. 2016-03.23]. [online]. Dostupné z <http://scuolaholden.it/en/chi-siamo/>. (překlad autora práce)

TAGLIABUE, C. *Chi è Paolo Giordano, un fisico sui generis*. In: ILSOLE24ORE: Notizie Cultura e Tempo libero [online]. [cit. 2016-03.29]. Dostupné z http://www.ilsole24ore.com/art/SoleOnline4/Tempo%20libero%20e%20Cultura/2008/07/giordano-generis.shtml?uuid=2c2eeb16-49a3-11dd-a982-7bc783a7745b&DocRulesView=Libero&refresh_ce=1. (překlad autora práce)

ZAVŘELOVÁ, M. *Každý fyzik není Sheldon*. In: Knihy nakladatelství Odeon [cit. 2016-03.23]. [online]. Dostupné z <http://www.odeon-knihy.cz/kazdy-fyzik-neni-sheldon-8-3-2016-mlada-fronta-dnes/>.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Pavel Hromádka
Katedra:	Katedra českého jazyka a literatury
Vedoucí práce:	Doc. Mgr. Jaroslav Vala, Ph.D.
Rok obhajoby:	2016

Název práce:	Interpretace románu P. Giordana Osamělost prvočísel
Název v angličtině:	Interpretation of the novel P. Giordano The Solitude of Prime Numbers
Anotace práce:	Bakalářská práce se věnuje osobě současného italského autora Paola Giordana románu Osamělost prvočísel. Hlavním cílem práce byla analýza motivů knihy. Věnujeme také pozornost analýze styčných motivů tvorby Paola Giordana. Součástí práce je též komparace románu Osamělost prvočísel a jeho filmové adaptace.
Klíčová slova:	P. Giordano, literární motiv, italská literatura, interpretace díla, Osamělost prvočísel
Anotace v angličtině:	The bachelor's thesis deals with the interpretation of the novel The Solitude of Prime Numbers by contemporary Italian author Paolo Giordano. The aim of the thesis is to analyze the novel's motifs as well as the motifs commonly found in the works of Paolo Giordano. Furthermore, a comparison of the novel The Solitude of Prime Numbers and its movie adaptation is provided.
Klíčová slova v angličtině:	P. Giordano, literary motif, italian literature, intepretation of the, The Solitude of Prime Numbers
Přílohy vázané v práci:	CD nosič
Rozsah práce:	38
Jazyk práce:	Český jazyk